

Shemita: For farmers only?

1. שמות פרק כג פסוק י

ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה: והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך:

2. רמב"ן שמות פרק כג פסוק יא

והשביעית תשמטנה שלא תזרע את ארצך, ונטשתה שלא תאסוף את תבואתה, אבל תעזבנה, ואכלו אביוני עמך וחיות השדה פרי העץ ותבואת הכרם, וכן ונטוש את השנה השביעית:

3. ויקרא פרק כה

(ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליקוק שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: (ה) את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: (ו) והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך:

4. אבן עזרא ויקרא פרק כה

(ב) ושבתה הארץ שבת לה' מצוה על ישראלי שלא יעזוב גר לזרוע שנת השבת, כאשר לא נעזבנו לעשות מלאכה בשבת, כי הוא ברשותנו

5. מנחת חנוך מצוה קי"ב

ודע, דשביעית בענין אי חמור משבת ויו"ט, דשבת ויו"ט יש איסור על העושה מלאכה בעצמו, אבל עיי גוי אינו אלא שבות, וכו', ובשמיטה אם עושה עבודת הארץ כגון שחורש שדהו או זורע או קוצר על ידי גוי, נהי דהלית של עבודת הארץ אינו, כי הכל כתוב לנוכח "שדך לא תזרע" אך בעשה עובר בכל עבודת הקרקע אפילו עיי אחרים, דכ' "שבת שבתון יהיה לארץ", "ושבתה הארץ" מבורא דגזר הכי שהארץ תשבות, וכמו שמצוים על שביתת בהמתו בשבת כן מזהירים על שביתת הארץ בשמיטה, והמשכיר את השדה לגוי או לישראל עובר המשכיר משום שביתת שדהו.

6. שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן נא

ג המשכיר ביתו - האם חייב למנוע את השוכר מלעבוד בגינה בשביעית. צ"ע להתוס' רי"ד ורבינו אלחנן ז"ל דסברי במסכת ע"ז דף ט"ו ע"א שהבעלים עוברים בעשה בזה שהשוכר זורע וחורש בשדהו בשביעית, דלפי"ז המשכיר את ביתו צריך לחייב את השוכר לשמור על שביתת שדהו בשביעית, ואם הוא רואה אח"כ שהשוכר חורש וזורע בגינה שלפני הבית צ"ע מה טעם לא יתחייב המשכיר למונעו או להפקיר את השדה כמו במשכיר בהמה לעכו"ם לענין שביתת בהמתו בשבת, ואע"ג שהשוכר הוא ישראל ולא נכרי, וגם לאחר ההפקר ג"כ לא תתקיים קרא דושבתה הארץ, אפי"ה צ"ע אם חייב להפקיר, ועיין בזה במעדני - ארץ שביעית סי' י"ג.

Shmita issues for a person who owns property in Israel.

- 1.If the renter is not religious and tends to the garden.
2. If the building has a gardener and they do not observe the halochos of Shemita. (watering ,planting etc.) .

7. ספר החינוך מצוה פד

משרשי המצוה, לקבוע בלבנו ולצייר ציור חזק במחשבתנו ענין חדוש העולם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ [שמות כ', י"א], וביום השביעי שלא ברא דבר הכתיב מנוחה על עצמו. ולמען הסיר ולעקור ולשרש מרעיונינו דבר הקדמות אשר יאמינו הכופרים בתורה ובו יהרסו כל פנותיה ויפרצו חומותיה, באה חובה עלינו להוציא כל זמנינו יום ויום ושנה שנה על דבר זה למנות שש שנים ולשבות בשביעית, ובכן לא יתפרד הענין לעולם מבין עינינו תמיד, והוא כענין שאנו מוציאים ימי השבוע בששת ימי עבודה ויום מנוחה. ולכן ציוה ברוך הוא להפקיר כל מה שתוציא הארץ בשנה זו מלבד השביתה בה, כדי שיזכור האדם כי הארץ שמוציאה אליו הפירות בכל שנה ושנה לא בכוחה וסגולתה תוציא אותם, כי יש אדון עליה ועל אדוניה. וכשהוא חפץ הוא מצוה אליו להפקירם.

ועוד יש תועלת נמצא בדבר לקנות בזה מדת הותרנות, כי אין נדיב כנותן מבלי תקוה אל הגמול. ועוד

יש תועלת אחר נמצא בזה האדם שיוסיף האדם בטחון בשם ברוך הוא, כי כל המוצא עם לבבו לתת ולהפקיר לעולם כל גדולי קרקעותיו ונחלת אבותיו הגדלים בכל שנה אחת, ומלומד בכך הוא וכל המשפחה כל ימיו, לא תחזק בו לעולם מדת הכילות הרבה ולא מיעוט הבטחון.

Reasons for the mitzvah

1. To recognize hashem created the world
2. to train you to be able to give away your property
3. To teach you בטחון

8. רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק י הלכה ח

משגלה שבט ראובן ושבט גד וחצי שבט מנשה בטלו היובלות שנאמר וקראתם דרור בארץ לכל יושביה בזמן שכל יושביה עליה, והוא שלא יהיו מעורבבין שבט בשבט אלא כולין/כולין/ יושבים כתקן, בזמן שהיובל [נוהג בארץ] נוהג בחו"ל שנאמר יובל היא בכ"מ בין בפני הבית בין שלא בפני הבית. ובזמן שהיובל נוהג דין עבד עברי, ודין בתי ערי חומה, ודין שדה חרמים ודין שדה אחוזה, ומקבלין גר תושב ונוהגת שביעית בארץ והשמטת כספים בכל מקום מן התורה, ובזמן שאין היובל [נוהג] אינו נוהג אחד מכל אלו חוץ משביעית בארץ, והשמטת כספים בכל מקום מדבריהם כמו שביארנו.

According to most Rishonim, today, shmita is מדרבנן.

Is the bracha applicable today when shmita is מדרבנן?

9. סמ"ע חו"מ ס' ס"ז ס'ק ב'

אבל חרישה וזריעה לא אסרו ביובל כדי שלא תשתכח, שלא היה וב צבור יכולין לעמוד בו לאסור בעבודת קרקע ב' שנים, שביעית ויובל, כי תוס' בפי השולח. דדוקא בזמן שהיה שמטה ויובל נוהג מה'ת היה מקויים בהן הברכה לגדל בשנה ששית לשלשה שנים.

10. חזו"א שביעית סימן י"ח אות ד'

ומסתברא דהיתה הברכה גם בבית שני, וגם אחר החורבן, דבית דין שלמעלה עושין מה שגוזרין ב'ד של מטה, והברכה נאמרה אחר שעשו את ההשתדלות, או במקום שנפטרו מהשתדלות. ועד כמה להשתדל מסור לחכמים ע"פ עיון התורה ברוח קדשם.

Four melochos are דאורייתא, all other work in the field is מדרבנן.

11. רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק א הלכה ב

אינו לוקה מן התורה אלא על הזריעה או על הזמירה ועל הקצירה או על הבצירה, ואחד הכרם ואחד שאר האילנות. וזמירה בכלל זריעה ובצירה בכלל קצירה, ולמה פרטן הכתוב לומר לך על שתי תולדות אלו בלבד הוא חייב ועל שאר התולדות שבעבודת הארץ עם שאר האבות שלא נתפרשו בענין זה אינו לוקה עליהן, אבל מכין אותן מכת מרדות.

12. דרך אמונה הל' שמיטה פרק א' ס'ק י"ח (בציון הלכות)

ואמרו בשם מרן ז"ל (החזון איש) שחשש לזרוק בשביעית גרעיני פרי למקום שיכול להשתרש באדמה ולצמוח.

are almost always אסור, but מלאכות מדרבנן are permitted for the survival of the tree or fruit, but not to promote growth.

13. תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף ב עמוד ב

תנן: משקין בית השלחין במועד ובשביעית. בשלמא מועד משום טירחא הוא, ובמקום פסידא שרו רבנן. אלא שביעית, בין למאן דאמר משום זורע, ובין למאן דאמר משום חורש - זריעה וחרישה בשביעית מי שרי? - רבא אמר: אפילו תימא רבנן, אבות אסר רחמנא, תולדות לא אסר רחמנא, דכתיב +ויקרא כ"ה+ ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שדך לא תזרע וגו'. מכדי, זמירה בכלל

זריעה, ובצירה בכלל קצירה, למאי הלכתא כתבינהו רחמנא? למימרא: דאהני תולדות - מיחייב, אאחרנייתא - לא מיחייב.

14. חזון איש סימן כ"א אות י"ז

ולכן במקום הפסד, שימות העץ, או שיפסיד כל הפירות, יש לסמוך להקל בכל אלו, אך צריך לשקול כל עבודה ועבודה אם יש בזה חשש שימות העץ, וכל שאינו אלא הרווחה אסור, אם אפשר להסתפק בפעם אחת אסור לעשות ב' פעמים.

Pulling out weeds may be assur, however in a yard when it is not done for future growth it is mutar.

15. דרך אמונה פרק א' ס'ק צ"ה (ציון הלכה)

קציצת העשבים בשביל הנחשים במקומות שאין האילנות צריכן להאי עישוב, וכגון שהמקום רחוק מן האילנות, וכל העישוב הוא רק בשביל שלא יתאספו נחשים אפשר להתיר, וכשאינן המקום הוא עומד לזריעה.

Clearing a field from stones is forbidden because you may be preparing it for planting.

16. ספר שמיטת קרקעות פרק י"ג אות כ"ז

נטילת אבנים מן הגינה כדי ליפותה - אסורה. ובשם הגרשז"א - מסתפקנא דאפשר שאף גינה קטנה הסמוכה לבית מותר לסקל ממנה עצים ואבנים, דכ"ע ידעו שהוא משום נקוּתא.

The Chazon Ish permitted cutting branches for schach. He also permits trimming a hedge-mowing a lawn would be permitted if it is not done to promote growth.

17. דרך אמונה פרק א' ס'ק רפ"ג (בציון הלכה)

והתיר מרן לקצוץ סכך בשביעית, ואמר שכיון שאין בקי לעשות באופן שישביח האילן, לא הוי זמירה. וכשנכנסין לביהכ"נ שלו היה שם דקלים, והתיר לקצוץ קצת מהענפים כדי שלא יפריעו להעוברים שם.

Rav Elyashiv forbids running an air conditioner if it will drip in the garden. Water from cleaning the house should have detergent. Rav Karelitz permits an air conditioner since it is Gramah.

18. דרך אמונה פרק א' ציון י"ח

והיה ברז שיצא מביתו וסופו יצא לחוץ במקום צמחים שצמחו מעצמן, וצוה בשביעית לפנותו למקום שאין צומח. ובשם מו"ח שליט"א השוטף הרצפה במרפסת והמים זורמים דרך המרזב לגינה, אם המים ללא חומרי ניקוי, יש להקפיד שלא יזרמו המים לגינה, אף שאין מתכוין לכך. וגם אין הפעיל מזגן אם עי"ז יטפטפו מימיו במקום שיש בו צמחים באופן שאסור להשקותם.

Is there an איסור שביעית in a plant pot. The חזון איש says that a perforated plant pot is אסור. It is not clear if a plant pot without holes is אסור דאורי.

19. שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן מא

ד. זריעה בעציץ שאינו נקוב בשו"ת נחפה בכסף ח"א יו"ד סי' ה' ובסי' שדה הארץ ח"ג יו"ד סי' כ"ח כתבו לאסור זריעה בעציץ שאינו נקוב בשביעית. והנה עיקר טעמייהו הוא משום דקא מדמי שביעית לתרו"מ, ובאמת מצינן שגם בכלאים גזרו איסור באינו נקוב אטו נקוב, ועיין ירושלמי סופ"ה דדמאי דאמרו שעשו חכמים את האינו נקוב כספק נקוב, מ"מ נראה שאין לדמות כלל גזירות חכמים זו לזו אחרי שלא בכל מקום גזרו אינו נקוב אטו נקוב,

Is there a restriction of שביעית in a house?

20. תלמוד ירושלמי מסכת ערלה פרק א [דף ס טור ג]

ר' יוחנן בשם ר' ינאי אילן שנטעו בתוך הבית חייב בערלה ופסו מן המעשרות דכתי' עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה ובשביעי' צריכה דכתי' ושבתה הארץ שבת לה' וכתוב שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור

21. חזון איש סימן כ"ו אות ד

ואף בעציץ שאינו נקוב בבית הדעת נוטה להחמיר, אלא מי שסומך על הפאת השולחן בעציץ שאינו נקוב בבית אין לנו כח למחות דיש להם על מי שיסמכו כיון שאין ערוץ שאינו נקוב מפורש בגמרי, ומה שאינו מפורש בגמרי נהיגי הפוסקים לסנף זה לקולא. ובדין אינו נקוב דעת הראב"ד דאף בשל עץ וחרס

22. שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן מא

ב. דין עציץ נקוב שעומד ע"ג רצפה בקומת קרקע עציץ נקוב שעומד ע"ג רצפה אפשר דכיון שהרצפה קבועה ומחוברת יפה עם הקרקע רואין את הרצפה כצונמא שע"ג קרקע ואם הניח עפר ע"ג צונמא וזרע בתוך העפר הרי פשוט דחשיב ממש כזורע בארץ מפני שהעפר עצמו חשיב כקרקע, וכיון שגם להסוברים דעציץ נקוב שמונח ע"ג יתדות חשיב כתלוש מ"מ אם עומד ע"ג קרקע הרי הוא כארץ ואין רואין אותו כמוגבה מהארץ מחמת עובי השולים של העציץ שמפסיק בין העפר והקרקע והיינו מפני שהעציץ העומד ע"ג הארץ עושה גם את העפר שבתוכו כשטוח ע"ג הקרקע, וה"נ גם כאן אע"פ שהעפר הוא בתוך עציץ שמתטלטל מ"מ אפשר דיש לראותו כעפר שע"ג צונמא דחשיב כקרקע, אפילו בכה"ג דלא בטיל ממש לגבי הקרקע, ואף אם לא ננקוט הכי לענין עציץ נקוב שעומד על רצפה של עליה, מ"מ נראה דברצפה של קומת קרקע שפיר יש לדון דאפשר דחשיב כארץ וצ"ע.

23. רמב"ם הלכות מעשר שני ונטע רבעי פרק י הלכה ח

הנוטע בעציץ שאינו נקוב חייב בערלה, אע"פ שאינו כארץ לזרעים הרי הוא כארץ לאילנות.

To permit all care to a houseplant it should be seperated from the ground with a metal or wood or plastic barrier. A tree would require a metal barrier.

Can you take a plant from the table to the floor?

24. דרך אמונה פרק א ס'ק נ"ו

אסור להוציאם לחוץ לבית, או לגזוזטרא שאינה מקורה

25. שו"ת מנחת שלמה חלק א סימן מא

ג. העברת עציץ ממקום מקורה לשאינו מקורה נראה שאין לאסור הוצאת עציץ ממקום מקורה לשאינו מקורה בגלל השינוי מבית לשדה מפני שאין זה גורם רק שינוי בדין אבל לא חשיב משום כך עבודה, וכמו שמותר לקנות שדה זרועה מעכו"ם בשביעית למ"ד יש קנין אע"פ שע"י זה נשתנה דין הקרקע מחו"ל לא"י כמו כן אין לאסור הסרת תקרה בשביעית ממקום זרוע אע"פ שמשנתנה בכך מבית לשדה, ולכן אם ננקוט שמותר להעתיק עציץ נקוב בשביעית ממקום למקום הי"ה נמי דשרי מחו"ל לא"י ומבית לשדה, אולם מצינן במאירי שבת פ"א ע"ב דבהעתיק עציץ נקוב ממקום למקום אית ביה משום קוצר וזרע לענין שבת עיי"ש, וכיון שכן הי"ה נמי לענין שביעית דאסור.

ומיהו נראה דכשצריך להעתיק דירתו למקום אחר יוכל להעבירו מוגבה מן הארץ יי טפחים דבכה"ג מסתבר דשרי משום דאף שרש"י ותוס' סברי דעציץ נקוב חשיב מדאורייתא כמחובר אף בעידנא דמנח אסיכי, מ"מ יש להקל כאן מתרי טעמי חדא דיש מהאחרונים שכתבו דבשעת העברה ממקום למקום חשיב כספינה העשויה לברוח שדינה כתלוש, ועוד דהריטב"א בגיטין ז' ע"ב מספקא ליה דאפשר דמוגבה למעלה מהקרקע יי טפחים נעשה כתלוש והרוצה להחמיר עד שיצא הספק מלבו יהדר לסתום את הנקב.

